

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ-ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ 2019

ΘΕΜΑ Α

A1. ΘΕΩΡΙΑ σχολικό βιβλίο σελ. 28

A2. ΘΕΩΡΙΑ σχολικό βιβλίο σελ. 59

A3.

α. Λ

β. Σ

γ. Λ

δ. Λ

ε. Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. Έχουμε $S^2 = 4 \Leftrightarrow S = 2$

Άρα για να βρω μέση τιμή \bar{x} χρησιμοποιώ τον τύπο (επειδή οι τιμές είναι θετικές $\bar{x} > 0$)

$$CV = \frac{s}{|\bar{x}|} \Leftrightarrow 0,2 = \frac{2}{\bar{x}} \Leftrightarrow 0,2\bar{x} = 2 \Leftrightarrow \bar{x} = \frac{2}{0,2} \Leftrightarrow \bar{x} = 10.$$

B2. Αφού $\bar{x} = 10$ έχω : $\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^6 t_i}{6} \Leftrightarrow 10 = \frac{11+7+\kappa+13+11+10}{6} \Leftrightarrow 10 = \frac{\kappa+52}{6} \Leftrightarrow \kappa + 52 = 60 \Leftrightarrow$

$$\kappa = 60 - 52 \Leftrightarrow \kappa = 8$$

B3. Αφού το πλήθος των παρατηρήσεων του δείγματος είναι άρτιο (6) η διάμεσος θα είναι το ημίαθροισμά των 2 μεσαίων παρατηρήσεων αφού διαταχθούν κατά αύξουσα σειρά: 7,8,10,11,11,13. Οι δύο μεσαίες παρατηρήσεις είναι οι 10,11 άρα $\delta = \frac{10+11}{2} \Leftrightarrow \delta = \frac{21}{2} \Leftrightarrow \delta = 10,5$

Το εύρος (R) είναι: $R = 13 - 7 \Leftrightarrow R = 6$

B4. Αφού από κάθε τιμή αφαιρούμε 2 μονάδες οι νέες παρατηρήσεις του δείγματος θα είναι: $y_i = x_i - 2$, για $i = 1, \dots, 6$.

Από εφαρμογή του σχολικού βιβλίου η καινούρια μέση τιμή είναι: $\bar{y} = \bar{x} - 2 \Leftrightarrow \bar{y} = 10 - 2 \Leftrightarrow \bar{y} = 8$

Ενώ η τυπική απόκλιση δεν αλλάζει : $S_y = S_x = 2$ άρα το νέο CV' είναι: $CV' = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$ άρα $CV' = 25\%$
άρα το δείγμα δεν είναι ομογενές αφού $CV' = 25\% > 10\%$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε:

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{1}{2\sqrt{x^2 - 2x + 10}} \cdot (x^2 - 2x + 10)' = \frac{1}{2\sqrt{x^2 - 2x + 10}} \cdot (2x - 2) = \\ &= \frac{2(x - 1)}{2\sqrt{x^2 - 2x + 10}} = \frac{x - 1}{\sqrt{x^2 - 2x + 10}} \end{aligned}$$

Γ2. Έχουμε

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x - 1 = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow x - 1 > 0 \Leftrightarrow x > 1$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow x - 1 < 0 \Leftrightarrow x < 1$$

Το πρόσημο της f' και η μονοτονία της f φαίνονται στο παρακάτω πίνακα:

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:

Κτίριο 1: Γραμβούσης 5 & Καγιαμπή, Κέντρο Ηρακλείου, τηλ./fax: 2810 285 726

Κτίριο 2: Λεωφόρος Κνωσού 187, Άγιος Ιωάννης, τηλ: 2810 212 333, www.1na.gr

ΑΘΗΝΑ:

Κτίριο 1: Ησιόδου 18 (Άλιμος-Αγ. Δημήτριος), τηλ.: 2109913433

Κτίριο 2: Θεομήτορος 54 & Αργοστολίου 126, τηλ: 2109820561, www.ena.edu.gr

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f'(x)$	$-$		$+$
$f(x)$	\searrow		\nearrow

Άρα, η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 1]$ και γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$. Τέλος η f παρουσιάζει στο $x_0 = 1$ ελάχιστο με τιμή $f(1) = 3$.

Από τον ορισμό του ελαχίστου έχουμε ότι $f(x) \geq f(1) \Leftrightarrow f(x) \geq 3$.

Γ3. Υπολογίζω τις τιμές: $f(5) = \sqrt{5^2 - 10} + 10 = 5$ και $f'(5) = \frac{4}{5}$.

Η εξίσωση της εφαπτομένης στο σημείο $M(5, f(5))$ είναι η

$$y = f'(5)x + \beta \Leftrightarrow y = \frac{4}{5}x + \beta : (\varepsilon)$$

Αφού $M \in (\varepsilon) \Rightarrow f(5) = \frac{4}{5} \cdot 5 + \beta \Leftrightarrow 5 = 4 + \beta \Leftrightarrow \beta = 1$.

Άρα, η εξίσωση της εφαπτομένης είναι η $y = \frac{4}{5}x + 1$.

Γ4. Για να βρω το σημείο τομής με τον άξονα $x'x$ θέτω $y = 0$ στην εξίσωση της εφαπτομένης και προκύπτει:

$$0 = \frac{4}{5}x + 1 \Leftrightarrow x = -\frac{5}{4}$$

Άρα, το σημείο τομής με τον άξονα $x'x$ είναι το $A(-\frac{5}{4}, 0)$.

Για να βρω το σημείο τομής με τον άξονα $y'y$ θέτω $x = 0$ στην εξίσωση της εφαπτομένης και προκύπτει:

$$y = \frac{4}{5} \cdot 0 + 1 \Leftrightarrow y = 1$$

Άρα, το σημείο τομής με τον άξονα $y'y$ είναι το $B(0,1)$.

Θέμα 4

Δ1. Για $\lambda=3$ η f γίνεται: $f(x) = x^3 - 3x^2 + 3x$. Οπότε για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε $f'(x) = 3x^2 - 6x + 3 \Leftrightarrow f'(x) = 3(x^2 - 2x + 1) \Leftrightarrow f'(x) = 3(x-1)^2 \geq 0$

x	$-\infty$		$+\infty$
$f'(x)$	$+$	0	$+$
$f(x)$	\nearrow		\nearrow

Άρα η f είναι αύξουσα στο \mathbb{R} . Αφού $\frac{3}{8} < \frac{5}{6}$ και αφού f γνησίως αύξουσα ισχύει ότι $f(\frac{3}{8}) < f(\frac{5}{6})$

Δ2.

Για $\lambda=3$ το όριο γίνεται:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f'(x)}{(\sqrt{x}-1)(x^2-x)} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)^2}{(\sqrt{x}-1)(x^2-x)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)^2}{(\sqrt{x}-1)x(x-1)} = \\ \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)}{(\sqrt{x}-1)x} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)(\sqrt{x}+1)}{x(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)(\sqrt{x}+1)}{x(\sqrt{x}^2-1^2)} = \\ \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(x-1)(\sqrt{x}+1)}{x(x-1)} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3(\sqrt{x}+1)}{x} = \frac{6}{1} = 6 \end{aligned}$$

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:

Κτίριο 1: Γραμβούσης 5 & Καγιαμπή, Κέντρο Ηρακλείου, τηλ./fax: 2810 285 726

Κτίριο 2: Λεωφόρος Κνωσού 187, Άγιος Ιωάννης, τηλ: 2810 212 333, www.ena.gr

ΑΘΗΝΑ:

Κτίριο 1: Ησιόδου 18 (Άλιμος-Αγ. Δημήτριος), τηλ.: 2109913433

Κτίριο 2: Θεομήτορος 54 & Αργστολίου 126, τηλ: 2109820561, www.ena.edu.gr

Δ3.

Ο συντελεστής διεύθυνσεως της εφαπτομένης εκφράζεται από την συνάρτηση $f'(x)$. Έχουμε,

$$f'(x) = 3x^2 - 6x + 3$$

$$f''(x) = 6x - 6$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x - 6 = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow 6x - 6 > 0 \Leftrightarrow x > 1$$

$$f''(x) < 0 \Leftrightarrow 6x - 6 < 0 \Leftrightarrow x < 1$$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f''(x)$	-	0	+
$f'(x)$	↘		↗

άρα για $x_0=1$ η f' γίνεται ελάχιστη, δηλαδή το σημείο της C_f όπου η f' γίνεται ελάχιστη είναι: $A(1, f(1))$ δηλαδή $A(1,1)$.

Δ4.

$f(x) = x^3 - 3x^2 + \lambda x$ για να μην παρουσιάζει η f ακρότατα πρέπει η f' να διατηρεί σταθερό πρόσημο.

Η $f'(x) = 3x^2 - 6x + \lambda$ διατηρεί πρόσημο όταν $\Delta \leq 0 \Leftrightarrow (-6)^2 - 4 \cdot 3 \cdot \lambda \leq 0 \Leftrightarrow$

$36 - 12\lambda \leq 0 \Leftrightarrow 12\lambda \geq 36 \Leftrightarrow \lambda \geq 3$. Άρα η μικρότερη τιμή του λ για να μην παρουσιάζει ακρότατο η f είναι $\lambda=3$.